

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SOMLYÓN:

Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyíltéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld“ 1884. évi folyamára.

A „Székelyföld“ ezimű közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hírlapra a következők árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 frt. — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Előfizetések elfogadtatnak Kézdí-Vásárhelytől a kiadó-hivatalban, Csik-Szeredán Szabó Albert könyvnyomdájában. Az előfizetési pénzek vidékről — legcélszerűbben posta-utalvánnyal — Kézdí-Vásárhelyre, lapunk kiadó-hivatalába küldendők.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

A politika és ennek feladata az állami és társadalmi életben.

IV.

Az állampolitika által az egyéni szabadságnak a gyámságtól való mentessége ezimű a gazdaság terén fenn tartott korlátlan szabadság a népet az éhenhalás veszedelmétől nem menti meg, sőt épen ez egyike a leghatalmasabb eszközöknek a forradalomra.

Hogy pedig a forradalom nem bír segíteni a mai politika végzetes könnyelműsége által a megélhetés kérdéitől megfosztott nép véginységén és nyomorán, azt megmutatta már a 48-ki párisi forradalom s az 1871. évi kommune. Az éhező munkások kenyér helyett golyót kaptak. De azért a hatalmasok javíthatatlanok maradtak s a zivatar elvonulása után csak folytatják rövidlátásu s a nép megélhetéséről sehogys gondoskodó politikájukat. A politika azért van, hogy tanuljunk belőle. A nép élelmezése a politikának egyik tárgyát kell hogy képezze. A fő élelmi cikkek a liszt és hus. Mindenekelőtt azon nemzetgazdaságot kell mind a korlátlan szabadság, mind az absolutismus, mind más ezt veszélyeztethető befolyásokkal szemben biztosítani, a mely ezen fő élelmi cikkeket termeli és a jelentkező szükségletek fedezésére előállítja; továbbá az ezen cikkek elárúsításával foglalkozó üzletek kell hogy kiválóan és gondosan ellenőriztessenek, mert különben az összes állami intézmények, a közegész-

ségügyi és más liberális törvények csak írott malaszt és szemfényvesztés maradnak.

Míg a szerencsés, életrevaló, józan állampolitika földi érdekeink minél jobb elintézését teremti meg, addig a könnyelmű és ezélt tévesztett állampolitika a legkínzóbb végletekbe és veszélybe sodorja a nemzeteket s rossz hatását századok nemzedékei sanylik meg.

Az iparszabadság behozatala alkalomával csupa következetességből a liszt- és hus-üzleteket is fel kellett szabadtani mindennemű korlátok alól. Azzal persze nem törődött sem az absolutisták, sem a parlamentaristák, hogy lehet-e az uszorások és szegény fogyasztó közönség érdekeit összeegyeztetni?

Az ipar terére is átesapott ezen szabadságból támadt aztán a keresma-, hus-, liszt-verseny stb.

A keresma-verseny, mint egyik legbiztosabb előmozdítója a nemzet anyagi elpusztulásának, a faj elkorcsosulásának és elsatnyulásának, a köztapasztalat szerint főképen a társadalmi közerkölcsök hanyatlásában, az állami rend meg-ingatásában culminál.

A husverseny nem tevé olesőbbá, sőt inkább megdrágította a húst s ezen kívül az üzletvezetőknek szabad tért nyitott a mérték kicsinysége mellett a luza-vonára. A lisztverseny a mai gabona-árfolyam mellett egyéb árucikkek aránytalansága miatt a gabonatermelőknek nem fizeti meg fáradságukat s nem nyújt kellő biztosítékot önfenn-tartásukra.

Az állam felszedi gazdagon minden üzletnél a fogyasztási adót; azzal azonban, hogy miként megy e mellett a fogyasztó közönség dolga, nem gondol. Számításából feledti a polgárok érdekeit és napi szükségleteit. Eleget vélt tenni azzal, hogy vegyész s más állomásokat rendszeresített a szabad ipar járadékaiból.

A nép baján azonban épséggel nincs segítve; annak életmódja egyre silányul. A szegény ember az ő kicsinyben való vásárlása mellett még a legrosszabb portékát is a kénytelen drága áron megfizetni, s az iparszabadság befolyása alatt azon cikkeket, melyeket eddig házánál készített, a szabad ipar folytán keletkezett olesőbbak miatt elhanyagolva előállítani, a piacon drága áron vásárolja be.

S még ez is hagyján volna, ha más keresetforrás állana rendelkezésére, hogy kiadásait fedezhesse, de — fájdalom! — erről legkevésbé van gondoskodva.

A nép kárára történt az is, hogy

a természetbeli járandóságot, a conventiót, a készpénzfizetés váltotta föl, mert ezáltal napról napra alább száll a pénz értéke a nélkül, hogy a készpénzbeli fizetések aránylag emelkedtek volna. Ezen körülménynek tudható be az is, hogy a köztisztviselők nagy része — a természetbeni járandóság helyett készpénzfizetést kapván — nyomorban tenni életét. Nem régen volt, hogy még a müncheni egyetemi tanárok s más hivatalnokok is conventiót huztak s jól ment a sorsuk mellette. Most még a mezei munkásokat is készpénzzel szoktuk fizetni. A készpénzzel való gazdálkodás és pénzzel való spekuláció hozta legtöbbszörre jómódu székely gazdáinkat azon kényszerhelyzetbe, hogy kenyerük főképp tavasz táján megfogyatkozik s kénytelenek még ezért is a zsidóhoz vagy más uszoráshoz fordulni. Hogy a készpénzfizetés mennyire hátrányos, azt az érdekeltek eléggé érzik.

Felvidéki.

Az 1885. évi államköltségvetés összeállítása iránti munkálatok már folyamatban vannak. Az egyes minisztériumok a tárcájukat illető előirányzat összeállításával már annyira előhaladtak, hogy azok augusztus hó 1-ére a pénzügyminiszternek már átadhatók lesznek, ki az egyes szakminiszterekkel a szokásos tárgyalásokat szeptember hó elején fogja megkezdeni.

Külföld.

A francia kamara hétfői ülésén Ferry miniszterelnök bejelentette, hogy megkapta a tien-czini szerződés szövegét, mely a khinai császár jóváhagyásával van ellátva. A miniszterelnök konstátálta, hogy a khinaiak megszegették a szerződést, a mennyiben a khinai katonaság a francia csapatokra oly körülmények közt tüzelt, hogy az eset valóban egyenlő az orvátmadással. Ennélfogva Franciaországnak elégtételt kell követelnie. Minthogy a kormány május hóban lemondott a pénzbeli kárpótlásról, azt hiszi, hogy most Khinát figyelmeztetni kell, hogy az ily szerződés-szegést meg kell fizetni, vagy pedig az elégtételt kíván. „Bevárjuk — úgy mond a miniszterelnök — Khina választát; de időközben tiszteletet tudunk szerezni a szerződésnek. Mérséklettel fogjuk ezt tenni, de egyszersmind oly határozottsággal, mit semmi sem képes megingatni.“ A miniszterelnök nyilatkozatát a kamara nagy tetszéssel fogadta. Parlamenti körökben azt hiszik, hogy Franciaország Khinától 250 milliónyi kárpótlást fog követelni.

A lengyel szocialisták titkos központi bizottsága proklamációt bocsátott ki, mely közkezen forog s a melyben tudatja, hogy elhatározta előbbi pártihívóknek Herschel Ferencnek meggyilkoltatását, mivel ez a párt ellen árulást követett el s ezért a bizottság titkos ülésében halálra ítéltetett.

A szultán sajátkezűleg irt levelet kül-

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond sorért vagy annak térfogatáért 4 kr. s minden egyszeri közlés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő. Nagy és többször közlendő hirdetményt a kiadóhivatal árkedvezményben részesít.

A „Nyíltér“ rovatban közlendő cikkek soronkin 10 kr. díjért közöltenek.

Háromszék megye közigazg. bizottságának gy. ülése

— július 8-án.

A főispán a gyűlést megnyitván, jelenté, hogy b. Apor Gábor alispán hivatalosan távol lévén, őt Szentiványi Miklós főjegyző helyettesíti, ki előterjeszti az alispáni jelentést. E jelentés oly szép, hogy azért a derék főjegyzőt szintén szívból üdvözlöhetjük.

A jelentésből kivesszük a következőket. Az alispán — mint a Magyarország és Románia közötti határrendező bizottság tagja — hosszabb időre távol lévén, őt az 1870. XLII. t. cz. értelmében a főjegyző helyettesíti, ennek akadályoztatása esetében pedig a főispán rendelete folytán Dálnoky Károly első aljegyző.

Május havában beérkezett a központba 975 ügydarab, egy éves utlevél ajánlatott 160, leérkezett 105. Tizenöt napos igazolvány adatott 143 db. A megyei pénztárnál kezelt különböző alapok május havi állása:

Lóbeszerzési alap készpénz 1244 frt 38 $\frac{1}{2}$ kr. Iskolai alap 1971 frt 9 kr. Erdőgondnoksági pénzek hiánya 14 frt 92 kr. Közig. letéti alap készpénz 10 frt 91 kr. Utalap 7342 frt 25 kr. Kórházi tartálékalap — frt $\frac{1}{2}$ kr. Megyei házipénztár 947 frt 88 kr. Kórházi szükségletet fedező alap készp. 1017 frt 58 kr. Betegápolási alap hiány 680 frt 3 $\frac{1}{2}$ kr.

A megyei közp. vál. májusban egy ülést tartott; tüzéset volt 8, a kár összege 4843 frt, biztosítva volt ebből 2129 frt.

Juniusban a közizg. rendes menetet semmi sem zavarta meg. A központhoz juniusban beérkezett 646 ügydarab. — Egy éves utlevél ajánlatott 70, leérkezett 171 db., tizenöt napos igazolvány kiadatott 61 db.

A megyei pénztár állása következő: Lóbeszerzési alap készpénz 1215 frt 76 $\frac{1}{2}$ kr. Iskolai alap 392 frt 59 kr. Erdőgondnoksági pénzek hiánya 174 frt 36 kr. Közig. letéti alap készpénz 26 frt 91 kr. Megyei házi pénztár 1669 frt 6 kr. Kórházi szükségletet fedező alap hiány 2139 frt 53 kr. Betegápolási alap 909 frt 56 $\frac{1}{2}$ kr. Utalap készpénz 1238 frt 35 kr.

Tüzéset volt 4, a kár összege 628 frt 50 kr, miből biztosítva volt 160 frt. A megyei közp. vál. 3 ülést tartott. Az orsz. lótenyésztés emelése érdekében a miniszterium által engedélyezett jutalomdíjak mult hó 24-én Seps-Szentgyörgyön kiosztattak.

A furdők látogatottsága igen csekély még ez ideig. A jelentés terjedelmesen foglalkozik a lefolyt választásokkal is, melyek azonban az olvasóközönség előtt eléggé ismeretesek.

Az alispáni jelentés után Molnár Józsiás terjedelmes interpellációt terjeszt be K. Váshely közegészségügyét illetőleg. Kőnczey Miklós pedig a K-Szentlélek

község körüli megyei utak teljes megrongálása ügyében szólal fel, kérvén a kir. építészeti hivatal kiküldését. Az alispán utasítatik az ügyet mielőbb elintézni, az építészeti hivatal pedig kiszállásra utasítatik.

Könczey Miklós ugyan felszólal a k-szentléleki községi állapotok ellen és kér az alispántól erélyes intézkedést.

Ezt követte az árvaszéki elnök jelentése, melyből következőket vesszük ki. Május végén az árvák létszáma 8964 sz., júniusban gyámság alá jött 42; felszabadult 16 személy, tehát gyámság alatt maradt 8990 személy.

Május végén gondnokság alatt volt 257 sz.; fel nem szabadult senki, maradt 257 személy. A gyámpénztár készpénze május végén volt 1804 frt 72 kr, ehez járult júniusban 2085 frt 31 kr, összesen 3890 frt 3 kr. Kiadott 2217 frt 66 kr; maradt 1672 frt 37 kr.

Májusról elintézetlen maradt 180 ügyszám, júniusban jött 508, elintéztetett 476 ügydarab, marad hátralékban 212 ügydarab.

A kir. ügyész jelentéséből kitűnik, hogy júniusban letartóztatott 60 egyén; ezek között 46 elítélt, 14 vizsgálati fogoly; esett pedig a kir. törvényszéki börtönrre 52, a sepsiszentgyörgyi járásbírói fogházra 5, a kovásznaira 2 és nagyajtai 1. — Ezen kívül megfordult a kir. törvényszéki fogházban 27, a sepsiszentgyörgyi járásbírói fogházban 24, kovásznai 10, nagyajtai 5. Letartóztatva volt gyilkosság miatt 8, gyújtogatásért 4, rablásért 2. Rabtartási költség befolyt 160 frt 86 kr, kiadott 193 frt 33 kr.

A kir. adófelügyelő helyettese — Rákosi Károly — jelentéséből kiveszszük, hogy júniusban egyenes adó befolyt 17,482 frt 49 kr; hadmentességi díjban pedig 204 frt 11 kr. Adófizetési adóhaladékok kaptak Bodok, Oltszem, Málnás, Szentkirály s Imecsfalva kizárólag földműveléssel foglalkozó adózói. Házadomentséget kapott Dr. Szabó Vazul előpataki házbirtokos.

A kir. tanfelügyelő jelenti, hogy az iskolai vizsgák mind megtartattak. Különösen kiemeli a k-vásárhelyi és s-szentgyörgyi ipariskolák vizsgáját. A hidvégi községi iskola államivá változtatott. Zalánban és Szöröcsen pályázat hirdettetett tanítói állomásra.

A kir. építészeti hivatal főnöke jelenti, hogy a brassó-újotzi államut fentartására szükséges 3645 kavicsból csak 700 volt átvethető állapotban. A kavicsszállítás iránt Háromszékmegyével kötött szerződést a közl. miniszterium helybenhagyta. A Rákóczy-vár előtti utáthelyezést a miniszterium 33,525 frt 41 krral engedélyezte, erre pályázat már hirdettetett. Az államuton végrehajtandó műtárgy-építések 1654 frt 81 kr; a maroshegyi új utszakaszok kavicsszállítására 3264 frt 52 kr. költséggel engedélyeztetett.

A megyei főorvos jelentéséből kiveszszük, hogy a heveny fertőző kórok közül a höghurut, torokgyík, ronsoló toroklob és hasi hagymáz szörványosan fordult elő. Az egészségi állapot a lefolyt hóban teljesen kielégítő volt.

A „Ferenéz József“ kórházban ápolottatt júniusban 35 beteg; ezek közül elbocsátattott gyógyulva 8, javulva 8, meghalt 2, gyógykezelés alatt maradt 17 személy. Az állategészségügy kielégítő volt.

Az összes szakelődök betérjesztvén félévi jelentéseiket, azoknak összegezésére kiküldeték egy Sára Tamás, Kökőssy Endre, Komáromy Andor, Mikes Gyula és Szentiványi Miklós urakból álló bizottság.

A keresk. miniszter leirata értelmében titkos szavazás útján választatnak az iparitanácsba rendes tagoknak Melik Kristóf és Csutak János; póttagoknak Török Bálint és Nagy Elek.

Ezek után az egyes előadók referáciái kerültek tárgyalás alá, melyek közül különösen kiemelni való nincs.

Minő befolyása van a rossz házi nevelésnek az iskolára és a társadalomra?

Irta M. Székely János.

(Folytatás.)

3. Megmérteljezi az iskolának jobban nevelt, de arra hajlandó, gyenge akaratu tanulóit is. Ki ne emlékeznék gyermek- és ifjúkori életére, midőn a pajtáskodás egy vagy esetleg több kisebb olyan hibába is bele vitte, melyek már eltítva voltak s melyeket egyedül vagy jó nevelésű pajtások társaságában sohse követett volna el? S ha esetleg vagy egynek akarata gyenge volt, az alkalom megszülte a tolvajt; az első kis hazugságot nagyobb követte s a könnyelapásra olykor bicsok, sőt pénz is következett. A rossz példa még nagy embereknél is ragadós, annál inkább kis gyermekeknél, kik sem kellő itélőtehetséggel, sem akaraterővel nem bírnak.

Ki ördöggel lakik, magának is ördögnek kell lenni — mondja a példabeszéd. Volt egy barátom; jellemes, becsületes ember volt. Felesége művelt, értelmes s gyermekei nevelésénél elég szigorú; de sem ő, sem az én barátom nem volt elég tapintatos és körültekintő. Nagyobb fiók egy időtől fogva hazug lett, pedig azelőtt ilyesmit nem tett. Kötelességét elhanyagolta s olykor, bár hazulról elment, iskolába nem jött. Eljárása, hanyagsága hamar kiderült; de egyszerűsmind nyomára jöttek annak is, hogy a társaság — t. i. a szomszéd — két, csakugyan iskolába járó vásott, kitanult fia vitte bele. Együtt mentek madárfut keresni, míg a tanulás ideje tartott; együtt főzték ki, hogy hol szivarozzanak; egy kis mézes pálinkát jóízűen hol költsenek el s a parittyával kidobott ablakot kire „hamistanuskolják“ rá. Ez a szülőktől csak egy kis könnyelműség volt, s mily erősen bocsulta meg magát! ... Egy más példát is említek fel. Ezt egy kartársam elbeszélése után írom. Egy napon — mondá ő — egy szelid, jó kinézésű tanuló hoztak az iskolánkba. Rövid időn meggyőződtem, hogy egy jó magaviseletű tanulóval szaporodott iskolám. Hetek múlva több, kisebb-nagyobb hibát követett el, sőt hazugságon is értem az általam megdicsért fiút. Később kis-szerű tolvajságba is belekerült, s ekkor vettem észre, hogy vele egy utcában lakik az osztályomba járó legrosszabb nevelésű, hazug fiu. Kitaláltam a baj okát. Barátságban voltak, együtt mentek haza, együtt jöttek iskolába. Ez volt a baj. Az iskola minden egyes gyermeknek különösen iskolán kívüli eljárását mindig figyelemmel nem tudja kísérni. Sőt akárhányszor még az iskolában titokban történtek is kikerültek a tanító figyelmét. Hány ház, annyi szokás; hány gyermek, mindmegannyi nevelési rendszer; s az egymással való gyakori érintkezés, kisebb-nagyobb csábítás elántorítja még a legjobb nevelésűt is. Az iskolában kifőzik a tervet, s ha végrehajtásra ott idő és alkalom hiányzik: végrehajtják iskolán kívül. Ha még csak egy rossz nevelésű volna ... de mikor a nagy többség az! ...

Itt eszembe jutott ama példázat, midőn egy apának kedves, jól nevelt fia rossz társaságba került. Apjának figyelmeztetésére a fiu így felelt: „Ne tartson tőle, édes apám, nem én fogok elromlani, hanem én fogom őket jobb útra téríteni.“ Apja nem szólt többet, de egy pár nap múlva — a fiu-nak nem sokára leendő nevenapjára — egy kosár gyönyörű baraczkot vett. Midőn a fiu a kosár baraczkot megnézte, apját figyelmeztetve, hogy a baraczkok között egy rothadt van. „Semmi, — mondá apja — a körülötte lévő mind egészségesek.“ A névnap elérkezett s a fiu elszőnyűködve látta, hogy a baraczkok mind össze vannak rothadva. „Megmondtam, — szóla apjához sirva — hogy vegyük ki azt a rothadtat; most valamennyi megrothadt tőle. Ekkor meg az apja figyelmeztette: „Látod: ez egy baraczk valamennyit elrontotta, s te mégis azt hiszed, hogy az a sok rossz pajtás egymagadat nem fog elrontani.“ A fiu megértette s levonta ebből a következtetést. Az ember már természeténél fogva hajlandó a rosszra; azért nagy szerencsétlenség az iskolára s az esetleg jónevelésű tanulókra, ha rossz házi

nevelésű gyermekekkel van, illetőleg vannak megátkozva.

4. Az iskolát gátolja a tanítás tekintetében is feladata megoldásában. A fennebb említettek kivül a rossz házi nevelést sajnálatra méltó kirívóan jellemzi: a hanyagság, rendetlenség, pontatlanság és a kötelességérzet hiánya. Ha meggondoljuk, ez utóbbival a három első okozati összefüggésben van; mert valamint a kötelességét átérző egyén hatáskörében a rend, pontosság és szorgalom jelei, nyomai azonnal észrevehetőek: ugy a kiben nincs kötelességérzet, annak egész valója a megtestesült hanyagság és rendetlenség. A kötelességérzet magas fokú kifejlődése végtelen kíváncsi, mert a kiben ez nincs meg, arra már igen keveset adnak; azt ma már senki sem becsüli. Nelson angol hadvezér következőjelszóval ment Trafalgárnál a csatába: „Nem dicsőség, nem is győzelemvágy vagy haza, de egyszerűen csak kötelesség.“

A rossz házi nevelésű gyermek kötelességét nem szokta elvégezni, mert arra őt senki sem szoktatta, de hogy elhanyagolja, arra igen. Mindenki tudhatja, hogy az ilyen gyermek minden tanszerét, midőn haza megy, szertehányja; a lefelvés alkalmával egyes ruháit nem rakja rendbe, hanem azokat a szoba különböző pontjain elszórja. De reggel ezeket, a mint kellene, nem ő, hanem a szolgáló vagy a mama keresgéli elő, sőt legtöbbször őt magát is, még 10 éves korában is, másnak kell felöltöztetni; mi miatt legtöbbször — s erre igen sok eset van — még V. vagy VI. osztályos korában sem tud a pontos időben iskolában lenni. Ilyen tanuló lehet-e pontos, szorgalmas és tiszta iskolai feladványai elkészítésében? Bizonyára nem.

Vagy melyik tanító nem tapasztalta, hogy az ily gyermek, elhanyagolva a kiszabott feladvány teljesítését, a mama czeduláját azonnal viszi, hogy ezt meg azt azért nem készíthette el a fincska vagy leányka, mert a mamának magával kellett vinni x vagy y-né kománájához s későn mentek haza; vagy az anya elkényeztetett kedvesének kunyorálására ilyen esetben akárhányszor nem teszi-e meg azt is, hogy iskolába sem ereszti a tanulót, s midőn felmegy, a mama utasítással folytatn bejelenti, hogy beteg volt? Nem tekintve azt, hogy ezáltal épen a szülői ház oka annak, hogy később a hazugság az ilyennél második természetű lesz, s hogy az ilyen tanuló társainak, mint az előbbi pontban kifejeztem, valóságos mélye: a kiszabott tananyag feldolgozását is végtelenül gátolja.

Vagy nem történik-e meg, hogy az apa egész tekintélyével hangsúlyozza valamely dolog elvégzését, de hogy megtörtént-e, annak sohse jár utána, sőt maga is, részint következtelen intézkedései által, részint az által, hogy családi vagy hivatalos kötelességeit gyakran elmulasztja, példát ad serdülő gyermekének, hogy hasonlóan cselekedjek? Az ilyen gyermek maga is, meg szokás és példa folytán, kötelességeit el szokta hanyagolni, s ha a tanító, a mint kell is, rendet, pontosságot és a feladvány teljesítését szigorúan megkívánja, az ilyenek miatt nagyon sok ideje elfecsérlődik; s ha, a mint ilyenkor szükséges is, szigorral jár el, kész az első pontban említett összeütközés és a 2. p-ban felhozott baj. Ime, így tanítja a szülők nagy része gyermekét hazugságra és hanyagságra, a helyett, hogy a szigorú kötelességérzetet fejlesszenék és erősítsenék gyermekeikben.

(Folytatása következik.)

A kolera.

A kolera rá vonatkozólag egyre aggasztóbb hírek érkeznek Franciaországból. A városnak Toulonban és Marseilleben naponta 15—20 ember esik áldozatul s már Olaszországban is kezd felütni rémes fejét. Azon meggyőződés, hogy Dél-Franciaországban ázsiai kolera uralkodik, ma már általános. Igen sokan azt hiszik, hogy az tovább is fog terjedni. A helyzet aggasztó voltáról tanuskodik az is, hogy Európa államai a legszigorubb óvó-intézkedéseket

alkalmazták a ragály beűreződésének megállítására.

Toulonban az egészségügyi tanács keddi ülésén dr. Koch kifejtette nézeteit a kolerról. Előbb azt kérdezte, mit gondol a hatóság, mire a polgármester ezt felelte: Az orvosok állítása szerint a járvány azonos az ázsiai kolerrával. Az elterjesztést a város kedvezőtlen fekvésének lehet tulajdonítani. Koch kijelenté, hogy a kolera egy ember vagy valami nedves ragályos tárgy által huzoztatott be. Ezt előrebocsátva, Koch azt az elméletét fejtette ki, hogy a víz képezi a csírmagvak közlekedési útját. Ezért tehát a kolera nem vihető át sem ragály útján, sem a levegő közvetítésével, de igen is ürülékek, nedves ruhák, gyümölcs és víz által. A várost szárazon kell tartani. Karbolsav jó fertőtlenítő anyag, a laudanum is hathatós gyógyszernek bizonyult. — A Times egyik levelezőjének a következőket mondta egy interview alkalmával: Fertőzött ruhaneműk már egy hét lefolytával nem lehetnek veszélyesek. A pályaházakban fogatosított intézkedések dörék. A veszélynek székhelye a belekben van, melyekhez külső füstölősekkel nem lehet hozzá férni.

Levelezés.

Csikmegye.

Csik-Rákös, 1884. július 8-án.

(Nyilvános köszönet.)

A helyi olvasó-kör által saját könyvtára gyarapítására f. hó 6-án rendezett nyári mulatság következő napján csikszenttamási plebános főtisztelendő Veress Antal ur — noha körülményei az említett mulatságban részt venni nem engedték — alattírttal a czélt megjelölt iratjegyzék mellett a kör javára 5 frtot mint felülfizetést honn nemlétem folytán kegyeskedett házamnál hátrahagyni, mely összeg a kör pénztárnoka Mánya Kristóf urnak nyugta ellenében át is adatott.

Midőn erről a tek. szerkesztő urat értesíteni szerencsés vagyok, egyuttal erkölcsi kötelességemnek tartom, ugy magam, mint a kör nevében ezen szíves adakozás, illetve felülfizetésért a nyilvánosság terén is meleg köszönetemet és elismerésem kifejezni, ohajtva, hogy adna az Ég szerény körünknek sok ily gondolkodású derék férfit s általában a közjónak sok ily rendíthetetlen támogatót!

Kölönte József.

Színészet.

Csütörtökön E. Kovács Gyula ur bucsujátékaul „Othello“ került színre Kézdi-Vásárhelyt. Nagy és díszes közönség gyűlt össze, még egyszer látni a kitűnő művészt, ki rövid vendégszereplése alatt annyira megtudott nyerni minden szívet. E. Kovács ur Othelloval nagy feladatot vállalt magára: helyrehozni azon kedvezőtlen hatást, melyet egy korábban vendégszereplő másik művész Othello téves felfogásával keltett, és ez E. Kovács ur művészetének teljesen sikerült is. Az „utálatos szerecsen“-ből egy oly „kedves mór“-t tudott alakítani, a mely elragadta, elbájolta a közönséget. E. Kovács ur Othelloja egy hosszú művészi pályá tapasztalatai és tanulmányainak eredménye; egy tiszta felfogással bíró, mélyen gondolkodó alkotása; egy minden tekintetben tökéletes alak, mely a világ bármely színpadán dicsőséggel megállná helyét. Csak nagy színészek játéka után tudjuk a nagy írók műveit helyesen ismerni; a művész keze nyitja fel a kincses bányát, hozza felszínre az elrejtett kincseket, melyeket csodás újdonságként bámulunk, melyek elkápráztatják, megvakítják szemünket. Ily hatással volt reánk E. Kovács ur Othelloja és Hamletje. Közönségünk e két remek shakespeare-i alakot soha sem fogja elfeledni. Láttuk Kovács urat más alakban is; mig Jakab urfi játsszi hangja elbájolt, Hamlet és Othello fenséges haragja megrendített, és mindig, minden hangja egyenesen szívünkhöz talált, mert éreztük, hogy mindig a művész beszél

hozzánk. — A mai előadásból még Jágórol akarunk megemlékezni. Földesi ur a vendégművész ur társaságában jött városunkba s kisebb szerepeiben többször sikert aratott; játékán meglátszott mindig a képezdei növendék jártassága és képzettsége, azonban Jágó volt az első nagyobb szerep, melyben tehetségének nagyobb tér nyílt, s dicséretére legyen mondva, nehéz feladatát szép sikerrel oldotta meg. Játékán az önálló fel fogás, a gondos tanulmány figyelemre méltó jeleivel találkozunk s van kellő kiviteli ereje, alakja és organuma azoknakérvényesítésére; szóval, játéka correct és hatásos volt, s mi e szerepkörben szép jövőt jósolunk neki. Váradý Rózsika (Desdemona) kitünően játszott.

E. Kovács ur Othellóval befejezván kézdívásárhelyi vendégszerelését, visszautazott Kolozsvárra, szép és maradandó emlékeket hagyva vissza a közönség szívében. Soha egy vendégművész sem hódította meg városunkban annyira a közönséget és senkit sem szeretett úgy, mint őt. Mint művész és mint ember, egyaránt feledhetlen marad.

O.

Apróságok.

— **Ő Felsége a király és Rudolf trónörökös** hétfőn Póla városába érkeztek a hajóhadgyakorlatok megtekintésére. Póla városa a magas vendégeket fényes fogadtatásban részesítette.

— **A holt időny** Kézdi-Vásárhelyt is beállott. Társas köreink gyűrűlnék, a fürdők pedig népesednek. Nemsokára színészeink is eltávoznak s akkor társas életünkben igazán bekövetkezik a pangás.

— **Necrolog.** Csikszeredai özv. Lakatos Gergelyné, ki nem rég vesztette el férjét, f. hó 8-án az éjféli órákban hirtelen meghalt.

— **A csikrákosi olvasó-kör** által folyó hó 6-án megtartott nyári időtöltés igen élénken folyt le. A megyei notabilitások közül ott volt Györfy Gyula orsz. képviselő is, ki korra való tekintet nélkül a jelen volt asszonyokat, leányokat és leányoskákat rendre táncoltattatta. Györfy Gyulának ezen leereszkedő és odaadó magatartása a feliérnépeket rendkívül meghódította. A tiszta jóvedelem, mely ezen időtöltésből az olvasó-kör javára fennmaradt, mintegy 15 forintba tehető.

— **Szenkovics Gyula** hírneves fiatal zongora-művész, a bécsi zenekonzervatorium kitünően képzett növendéke, — mint értesülünk — a napokban Kolozsvárról körutra indul hangversenyeket rendezni. Első hangversenyét Előpatakon tartja meg e hó 20-án, 25-én Tusnádon és egy pár nappal később Borszéken. Ohajtanók, hogy a mester nem csak a fürdői közönséget, hanem egyszerűsminket is meglátogatna, hogy lehesse alkalmunk gyönyörködni igazi művészi játékában.

— **Két medvét lőtt** a napokban Zöld Mihály győgyószentmiklósi vadász a Fügés nevű havasban, minek folytán a község által kitűzött medve-díjat elnyerte.

— **A villám beütött** Gyó.-Szarhegyen Czimbalmos József székely gazda csüskébe s az istállót és csütré lángba borította. A gyors segélynek lehet tulajdonítani, hogy a tűz tovább nem terjedett.

— **Medvék garázdálkodnak** a csik-madéfalvi Hargitán. A napokban Miklós Mózes odaváló földművesnek igen szép és értékes ökrét szétmarcangolták. A vadászok azon reményben, hogy a medve újra visszakerül a husra, vasat tettek ki, de legnagyobb meglepetésükre medve helyett egy nagy kutyát fogtak.

— **A Táncsics bizottság** kedden gyűlést tartott, melyben elhatározta, hogy működését tovább is folytatni fogja az elhunyt agg író özvegye érdekében és mozgalmat fog indítani egy Táncsics sirja fölé emelendő díszes sírkő ügyében. Az elhunyt író műveiből a Táncsics bizottság kezei közt összesen 527 kötet van, melyekre a bizottság, — tekintve, hogy az elárusításból befolyó összeg az özvegy fenntartására fog fordíttatni, — felhívja a közönség figyelmét. Táncsics összes művei 7 vaskos kötetből állanak,

azonban teljes példány már csak 12 van, de mintán minden kötet egy-egy különálló, bevezetett munkát képez, melyek részint politikai, részint szépirodalmi tartalmuak, azok egyenként is megszerezhetők 50 kr-ért, vagy a teljes 7 kötet 3 frt 50 kr.

— **Az írók és művészek társaságának** az idei kirándulásban részvevő tagjai kedden reggel hatodfél órakor indultak el a fővárosból a magyar államvasut külön vonatán. A kiránduló társaság 98 tagból áll, köztük 28 hölgy. Vidám hangulat mellett kezdtek meg az utat, mely sok jó szórakozást kínál.

— **A nagyszabedni történelmi díszmenet** rendezőbizottsága igen népes értekezletet tartott e hó 5-én, melynek célja a résztvevők beosztása volt. A díszmenet elnöke dr. Schuster tudomásra hozta az egybegyűlteknél, hogy eddig mintegy 800 résztvevő jelentkezett, a mi előre is biztosítja a díszmenet sikerét. A beosztás szerint a menet allegóriai részére 200, a történelmi részre 600 esik, beosztott a kereskedelem és ipar csoportjába 180 férfi és nő, a könnyű lovasokéba 50 férfi. A paraszti csoportjában 200 nő és férfi, a megyesiek által képezett szőlőművelők csoportjában 46 nő és férfi, a vadászokéban 48 nő és férfi vesz részt, a n.-disznódiák által felállított nehéz lovasok csoportjába 80 férfi jelentkezett. A történelmi rész két főalakját (Hermant és a plébánost) Konnerth tanár és dr. Filtsch személyesítik, 30 tagu kísérettel.

— **A Temes kiáradt vize** kedden Temesvár alá ért, a mi nagy rémületet keltett a lakosság között, szerdán azonban ismét visszatért medrébe. Medves községbe behatolt a víz és egy benn a községben, mint környékén nagy kárt okozott. Ama helyeken, honnan elvonult a víz, a visszamaradt halak ezrei rothadásnak indultak és nagy büzt keltenek. A kellő óvintézkedések megtételek, nehogy betegségek keletkezzenek. A dettai járásban a hosszas esőzések és árvizek rendkívül sok kárt okoztak. A szénát részint elvitte a víz, részint tönkretette az iszap. A buza oly mértékben lett roszdás, hogy mire kasza alá kerül, nem lesz benne mag. A tengeri a tömérdék esőzéstől részint megfuladt, részint megsárgult. A lakosság nagy aggodalommal néz a jövő elé.

— **Törökországba utazóknak.** Mint a török lapok jelentik, a porta köriratban értesítette a külföldi hatalmak képviselőit, hogy az a törvény, mely a Törökországba utazó idegeneket arra kötelezi, hogy egy török követtség vagy konzulátus által láttamozott igazolványt szerezzenek, már a múlt hó 27-én életbe lépett. A török határszéli hatóságok már megkapták ez irányban az utasításokat. Ha Konstantinápolyban vagy más török kikötő városban valamely idegen ez igazolvány nélkül találtatnék, azonnal át fog adatni az illető konzulátusnak eljárás végett.

— **A világ legnagyobb festet vászna'** mely mellett eltűrlő a velencei dogepalotában levő óriási Tintoretto-féle Paradicsom is, kétségkívül a budapesti operaház «ege.» Ez a roppant vászon (150 méter hosszú és 19 méter széles) fogja képviselni az opera színpadán a levegőt. A színpad egész mélységét elfogva s előre nyulva egész a második színpalig, oly magasra emelkedik, hogy fölöslegessé tesz minden eddigi szokásos levegő szuffitát. Minthogy a vászon félkör alakban van föllálthva, a távlata végtelennek látszik. A 2850 négyszög méter felületen az ég minden képzelhető árnyalata megvan, a legmosolygóbb felhőtlen kék égtől a legsötétebb viharfellegekig. A dekoráció végtelen és elmes szerkezet segítségével rendkívül gyorsan huzható bármely része a közönség elé.

— **A budapesti állami közép-ipartanoda igazgatósága** felhívja mindazon szülőket és gyámokat, a kik gyermekeiket a jövő tanévre a közép-ipartanodába adni kívánják, hogy azokat az általuk választandó szakhoz tartozó valamely műhelyben vagy gyárban, az építészeti szakra készülőket pedig építkezéseknél helyezték el a nyári szünidőre, mert ezután a felvételnél a gyakorlati előképzettség is mind szigorubbán megkívánatik. Azon tanulók, a kik valamelyik középiskola negyedik osztályának bevezése

után lépnek a közép-ipartanodába, jogosítva vannak az egyévi önkéntességre.

— **Figyelemzetés.** A budapesti II. ker. közs. polg. fiú-iskolának helyiségében (medve-utca 5. sz. a.) a polgári fiú-iskola mellett a tek. fővárosi törvényhatóság és a nm. vall. és közoktatási minisztérium határozata folytán a jövő 1884—5. tanévben egy 3 éves tanfolyamu kereskedelmi iskola első osztálya nyílik meg. Midőn ezt az iskola igazgatósága a főváros és a vidék t. cz. közönségének jelenti, egyszersmind kötelességének ismeri a felvétel feltételeit és a kereskedelmi iskolának látogatásával járó kedvezményeket is tudomására hozni; mely feltételek és kedvezmények a budapesti kereskedelmi akadémiánál s egyéb közép kereskedelmi iskoláknál fennálló feltételekkel és kedvezményekkel, kivéven a tandíjakat, melyek iskolánknál tetemesen kisebbek, mindenben megegyeznek. A felvétel feltételei: 1. Az I. osztályba felvételtnek azon tanulók, a kik a polgári, a reális iskola vagy a gymnasium IV. osztályát sikerrel bevégezték és arról bizonyítottan tudnak felmutatni, vagy felvételi vizsgálaton igazolják, hogy a szükséges előképzettségük megvan. 2. A beirási díj 1 frt, a tandíj félévénként 5 frt és az ifjúsági könyvtárra 50 kr fizetendő. — Kedvezmények: A kereskedelmi iskolánknál járó tanulók; 1. A véderőről szóló 1868. évi 40. s az 1882. évi 39. törvényekkel és az ezek alapján kiadott honvédelmi miniszteri utasítás szerint egy éves önkéntesek; 2. a köz-tisztviselők minősítéséről szóló 1883. évi I. törvényekkel és a köztségi, illetőleg körjegyzők, a postánál, az állami, megyei és törvényhatósági számvevőségénél, a pénztári, kezelési, börtönügyi szakoknál, a zálogházaknál tisztviselők; 3. a közmunka- és közlekedési minisztérium 1881. évi 16506. sz. a. kelt határozata alapján vasuti hivatalnokok lehetnek; 4. a magánjellegű közlekedési, ipari és kereskedelmi üzleteknél és vállalatoknál előnyös feltételek mellett alkalmaztatnak. 5. A szegény tanulók tandíjmentességben s esetleg egyéb segélyben is részesülhetnek. — E nyilatvány jelleget, szigorú állami és fővárosi felügyelet alatt álló kereskedelmi iskola, melynek harmadéves növendékei a tanév végén a kereskedelmi szaktárgyakból miniszteri biztos jelenlétében végvizsgálatot (érettség) tesznek, a tandíj csekélyisége miatt még a kevésbé vagyos szülők gyermekeinek is ajánlható. A beírás az 1884—5. tanévre egy a polgári, mint a kereskedelmi iskolába folyó évi augusztus hó 30., 31. és szept. 1., 2. és 3-án történik. Budapestben, 1884. június hóban. Az igazgató ság.

— **Temesvárt** Jung Miklós játékból egy tuskés csapdosva egy találta szemén ütni szép, fiatal feleségét, hogy a szegény asszony egyik szemére azonnal megvakult.

— **Villámcsapás a templomban.** Brünnből táviratozzák: E hó 6-án a schwarzkircheni templomban ép az istentisztelet alatt beütött a mennykő. Tízet nem okozott, de megbontotta a falat és a lezuhanó gerendák, téglák a kóruson egy öregembernek a fején súlyos sebet ejtettek, egy gyermeknek pedig a szemét sértették meg.

— **Krassevszky a fogságban.** Az ősz lengyel költő magdeburgi fogságában folyton dolgozik, még pedig több lapnak. Krassevszky számos barátja e hirt kedvező bizonyoságot veszi a költő egészséges állapotára nézve. Krassevszky német nyelven ír, hogy cikkeit mennél gyorsabban átjussanak a fogházi cenzurán. A lengyel lapok szerkesztősége lefordítja a műveket és e cím alatt közli: Külföldi levelek Magdeburgból.

— **A tudós csuka.** New-Yorkban valami Mr. John Brown most egy kitanított csukát mutatog, mely villamos fénynyelv világított üvegakváriumban nevezetes mutatóványokat viszen véghez. A program tiz számból áll, melyek közül nevezetesebbek: 1. Ulysses ur (így hívják a böles halat) sötét rejtekéből kiúszik a közepre és totágat állva üdvözlő a közönséget, tiszser megfordulván maga körül. 5. Ulysses ur átficzkázódik egy nedves selyempapírra leragasztott abroncsra, melyet két tengeri rák tart a víz tükre fölött. Ezután félórai szünet következik, hogy a művész kipihenhesse magát. 10. A yankee-doodle hangjai közt Ulysses ur tizszer körülszása Washington és Licolna viz alá helyeztet mellszobrait és amerikai nemzeti zászlókat tesz le a szobrok lábához, aztán a közönséget az említett módon üdvözölve, visszavonul rejtekébe. A programra rá van nyomtatva, hogy a művész a tapsokra nem jelenik meg, mert az reánézve igen fárasztó volna.

— **A kolera új gyógyszer.** E hó 4-ikén ugyanis Marseilleben négy egészségügyi katona egy kolera beteget szállított a kórházba. Utközben a megszomjazott emberek beérték egy kórházba. Ez eljárás annyira elkeserítette a kiunyhagyott beteget, hogy fogta magát, lehányta magáról a paplant, fölugrott és tovairamodott. A megrémült katonák üldözőbe vették, de már nem érthették utól. Egy orvos, ki még az este meglátogatta lakásán a beteget, azt a meglepő nyilatkozatot tette, hogy a páciens egészsége a nagymérvű izzadás következtében teljesen helyreállott.

Irodalom.

Előfizetési felhívás

„A közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt kihágások kézikönyve“ cz. a megjelenendő műre.

(Közigazgatási tisztviselők, különösen szolgabírák, városkapitányok, joggyakornokok és községi előjárók használatára a fennálló törvények, szabály- és kormányrendeletek, minisztériumi határozatok és kir. kuriai döntvények alapján összeállította Gerő Béla szolgabírósegéd; kiadja Szabó Albert nyomdatulajdonos Kézdi-Vásárhelyt.)

A magyar büntető törvénykönyvek életbe léptetéséről szóló 1883. 37. törvényeknek azon intézkedései folytán, hogy: „1880. évi szeptember 1-ső napjától kezdve hatályukat veszítik a törvényeknek, rendeleteknek, szabályoknak és szabályrendeleteknek mindazon rendelkezései, továbbá a szokásjognak mindazon megállapításai, melyek a magyar büntetőtörvénykönyvek intézkedéseinek tárgyát képező valamely cselekményre vagy mulasztásra büntetést határozna; (2. §.)

ugyanazon határnaptól kezdve hatályukat veszítik a törvényeknek, szabályoknak s szabályrendeleteknek mindazon intézkedései és a szokásjognak mindazon megállapításai, melyek a magyar büntetőtörvénykönyvek intézkedéseinek tárgyát nem képező valamely cselekményre vagy mulasztásra büntetést határozna, a mennyiben az egyes szakaszok kivételeket nem állapítanak meg; (3. §.)

hatályban maradnak azon magyar törvények és m. kir. miniszteri rendeletek, melyek a magyar büntetőtörvénykönyveknek intézkedései alá nem eső valamely cselekmény vagy mulasztásra büntetést állapítanak meg, ha a büntetésnek az előforduló esetre való alkalmazása közigazgatási hatóság előtti eljárásnak képezi tárgyát,“ (4. §.) a speciális törvényeknek és szabályoknak a közrendőri ügyekre vonatkozó rendelkezései lényeges változást szenvedvén, az azok körüli eljárás ugyszólván a törvények és rendeletek határozatlanságánál fogva tetemesb nehézségekbe ütközik.

Jelen mű táblázatos kimutatás alakjában betűsoros rendben felüli, a mint címéből is láthatni, a közigazgatási hatáskörébe utalt összes kihágásokat; kimutatja, hogy az egyes esetek mely törvényszakasz vagy szabályrendelet alapján bírálandók el, minő büntetéssel sújtandók és a kiszabott pénzbüntetés hová fordítandó s így összeállítva lehetővé teszi a még kevés gyakorlati jártassággal bíró tisztviselőknek is a szabályszerű és gyors eljárást, annyival is inkább, mivel a „megjegyzés“ rovatában a törvénynek vagy szabályrendeletnek az egyes esetekre vonatkozó szétoszt s mai napig is érvényben levő rendelkezései mellett azon körülmények is meg vannak említve, melyek esetleg a kihágásos tényt a bíróságok hatáskörébe utalják.

A mű ezenfelül „függelékkel“ van ellátva, melyben az eljárási szabályrendeletek mellett az ide vonatkozó nevezetesebb és terjedelműnél fogva az egyes tételek megjegyzései rovataiba fel nem vehetett miniszteri rendeletek is feltalálhatók s így a felmerülő eseteknél azokból bárki azonnal tájékozást szerezhet magának a nélkül, hogy kutatnia kellene azok után.

A függelék tartalma a következő: I. A m. kir. belügymin. 38547—1880. sz. a. az összes törvényhatóságokhoz intézett körrendelete a magyar büntetőtörvények életbeléptetéséről szóló 1880. 37. t.-cz. végrehajtása tárgyában.

II. A közig. hat. hatáskörébe utalt kihágások eseteiben követendő eljárás szabályozása tárgyában kiadott szabályrendelet, kiegészítve az ennek 95. §. által továbbra is fentartott hatályban volt eljárási szabályokkal.

III. Utasítás a pénzbüntetések behajtása és kezelése tárgyában, kiegészítve az ide vonatkozólag kiadott egyes miniszteri rendeletekből vett jegyzetekkel.

IV. Szabályrendelet az egészségre ártalmas tápszernek és italok, valamint az egészségre veszélyes tárgyak lefoglalásáról, elkobzásáról és megsemmisítéséről. (31026—1876. sz. B. M. R.)

V. Szabályrendelet a hulláknak kiadása és szállítása iránt. (25,198—1875. sz. B. M. R.)

(Vége következik.)

Julius 11-én.

Magyar aranyjáradék 6%	121.75
Magyar aranyjáradék 4%	91.90
Magy. papíráradék 5%	88.15
Magyar vasúti kölcsön	142.50
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	96.25
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	117.50
M. keleti vasúti államköt. III.	102.—
Magyar földtehermentesítőköt. 101.50	
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	101.50
Temes-bánati földteherm. kötvény	101.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	101.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	101.25

Horvát-szlavon földteherment. kötv. 100.—	
Magyar szőlődezmaváltási kötvény	98.75
Magyar nyereség-sorsjegy kölcsön	115.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	115.—
Osztrák járadék papírban	80.40
Osztrák járadék ezüstben	81.50
Osztrák járadék aranyban	102.75
1860. államsorsjegyek	135.—
Osztrák-magyar bankrészvény	852.—
Magyar hitelbank-részvény	299.25
Osztrák hitelintézet-részvény	299.75
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.75
20 frankos arany	9.67
Német birodalmi marka	59.55
London (2 havi váltókért)	121.95

A szebeni kis lutri.

Huzás július 9-én.

76. 28. 60. 48. 75.

Felelős szerkesztők:

lfj. Dobay János.

Móricz Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Szabo Albert.

Sz. 623 — 1884.

Hirdetmény.

Lemhény, Almás csoportosított köz-
ségekben a körjegyzői állomás válasz-

tás útján betöltendő kérvén, arra ezennel pályázat hirdetettik.

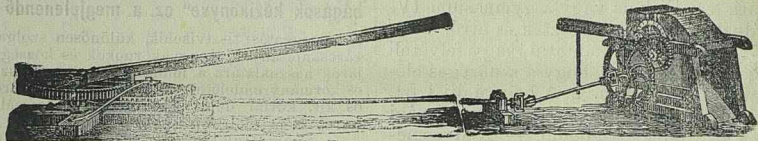
Felhivatnak említen, mindazok, kik ezen állomásra pályázni ohajtának, mikép kellően felszerelt kérvényeket hozzám folyó évi aug. hó 1-ső napjáig nyújtsák be.

A választás folyó évi augusztus hó 2-án d. e. 8 órától 11-ig terjedő időszakban Lemhényben, a körjegyzői csoport székhelyén, a község házában fog megtartatni.

K. Váshelyt, 1884. jul. 3.

Gábor Péter,
szolgabíró.

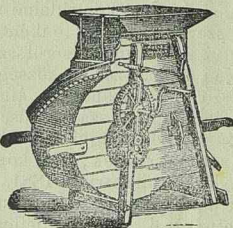
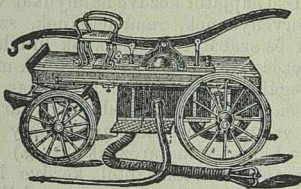
2—3

WASS és RIEMER

2—52

vaskereskedése,
gazdasági gépek,
FECSKENDŐK,
tűztű szerelvények és
harangok
állandó gyári raktára
és kiállítása
Sz.-Udvarhelyt.

Mint hazánk leghíresebb és megbízhatóbb gyárainak képviselői, ajánljuk a következő, nagy választékban készletben levő gazdasági gépeket, eszközöket és szerelvényeket:

Soproni Seltenhofer Frigyes és fiától: tűzi fecskendők, tűztű szerelvények és harangokat.

Budapesti Grossmann és Rauschenbachtól: kitérő, legjobb szerkezetű kézi, lövegi járgányos cséplőgépek és rostákat.

Budapesti Brogle Józseftől: konkolyválasztó trieurók, szórórasták és kukoriczamorzsolókat.

Mosonyi Kühne Edétől: Hungaria Drill sorbavető gépek, lokapák, ekék és boronák, szecska- és repavágó gépeket.

Budapesti Tarnóczy Gusztávtól: különféle szerkezetű, legcélszerűbbnek bizonyult szénagyűjtők, rétgyaluk, boronák, vetőgépek, rosták, váltó és kerülő ekék.

Budapesti Kotz Páltól: szecska-, repavágók, rostáló-, daráló-, vető-, boronáló- és összes gépei.

Mindezen elősorolt gazdasági gépek, tűzi fecskendők, tűztű szerelvények és harangokból nagyválasztékú raktárt tartván, felhívjuk a nagyérdemű gazdaközönséget annak megtekintésére. Gépeink könnyű járása, szolid szerkezete és célszerű használhatóságáról mindenki személyesen meggyőződhetik, mire nézve készek vagyunk a felelősséget elvállalni. — Magunkat a n. é. közönség szíves jóindulatába ajánlván, kérjük minél gyakoribb megbízásait.

Kiváló tisztelettel
WASS és RIEMER.

Vidéki megrendelések erélyesen eszközöltenek.

Séta, menyasszonyi és házi ruhák (toilettek) legújabb divat szerint gyorsan és mérsékelt áron készülnek

Kovácsnai és Keresztesy

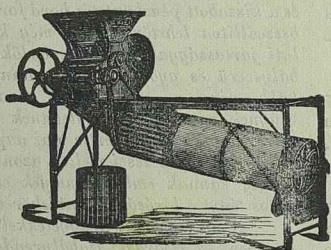
női divat-termékben

BRASSÓ (főter).

Ugyanott nagykészletben lévő kész esőköpeny, kabát és mantillok, selyem, bársony, gyapjú, creton, zephir és Saten ruhakelmék és minden pipere-cikkek kivételes olcsó áron kaphatók.

15—50

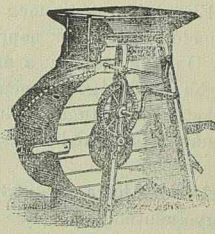
Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára.

BUDAPEST. Gyár: külső váci-ut.
Raktár: váci-körút 68.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitétetett

TRIEUR-JEIT

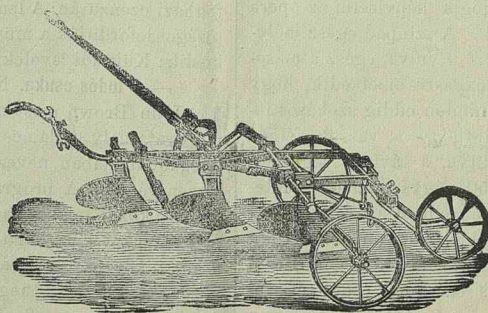
váltható szitákkal.

Gabona tisztító-rostákat.

Tengeri (törökbuza) morzsolókat.

Lyukasított és hasított lemezeket, mal-
mok, méhészeti és technikai célokra

7—20

JÁRGÁNY-CSÉPLŐGÉPEKET

Továbbá e téren a legújabbat:

Schmid H. szabadalmazott nemzeti rostáját,

1882. augusztus 3-án 17,567. sz. alatt szabadalmazva, mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4 láb, 4 hüvelyk magas, 2 láb, 4 hüvelyk széles, súlya 50 kiló, ára 48 frt.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Ny. Szabó Albert, gyorssajtóján Kézdi-Vásárhelyt.

Szabadalmazott

hármasekét,

közönséges és acél ekét,

cséplőgép-lemezszitákat

gőzcséplő és járgánycséplőkhöz.

és minden egyéb gazdasági gépeket.